

Н. РОМАНЮК

БОЙОВИЙ ІНСТИНКТ

У ВІЗВОЛЬНИХ ЗМАГАНЯХ НАРОДІВ

Саскатун 1935

Накладом Українського Національного Обєднання

Друком "Нового Шляху"

ПРОВЕРЕНО
С/Ф. 1981

РМ 13556

Посилайте на передплату для вас у Старому Краю та для себе передплачуйте й читайте такі часописи й журнали:

Новий Шлях, тиждень. Річна передплата в Канаді є за кордоном 2 доларів. Адреса: New Pathway, 832 - 20th Street West, Saskatoon, Sask., Canada.

Вістник ОДВУ, двотижневик. Річна передплата 1 долар. Адреса: P. O. Box 13 Sta. D, New York, N. Y., U.S.A.

Наш Клич, тижневик. Річна передплата в Аргентині 5 пезів, за кордоном 2 долари. Адреса: Nash Klych, Calle Missiones 242, Buenos Aires, Argentina

Українське Слово, тижневик. Річна передплата у Франції 48 франків, за кордоном 4 долари. Адреса: La Parolle Ukrainienne, 27 Bld. La Tour-Mabourg, Paris (VII), France.

Дажбог, двотижневик. Річна передплата в Польщі 4.80 золотих, за кордоном 1.25 доларів. Адреса: Dazboh, Lviv (Lwow), Mickiewicza 11, Poland.

Студентський Шлях, місячник. Річна передплата в Польщі 6 золотих, за кордоном 2 долари. Адреса: Studentskyj Szlach, Lviv (Lwow), Supinskoho 21, Poland.

Самостійна Думка, місячник. Річна передплата в Румунії 240 левів, за кордоном (в Америці) 2.50 доларів. Адреса: Samostijna Dumka, Cernauti, str. Petrovici 2, Rumania.

Самостійність, тижневик. Річна передплата в Румунії 150 левів, за кордоном (в Америці) 2.20 доларів. Адреса: Samostijnist, Cernauti, str. Petrovici 2, Rumania.

06
10

Бібліотека УНО, ч. 1

Н. РОМАНЮК

БОЙОВИЙ ІНСТИНКТ

У ВІЗВОЛЬНИХ ЗМАГАНЯХ НАРОДІВ

Дарс.

Саскатун 1935

Накладом Українського Національного Обєднання
Друком “Нового Шляху”

ДО ЧИТАЧІВ

З поширенням ідеї українського націоналізму на американському континенті являється дуже важною, майже необхідною, потреба відповідної літератури. Щоб бодай в часті цьому зарадити приступаємо до видавання дешевих книжечок призначених для масового поширення.

Насамперед пускаємо в світ книжечкою ряд відчitів гр. Н. Романюка, що під заголовком "Бойовий інстинкт та його роля у визвольних змаганнях народів" друкувалися в Новому Шляху 1933 р. На кінці книжечки додаємо деякі пояснення та словничка чужомовних, тяжко-розумілих слів, що зазначені в тексті порядковими числами. Віримо, що ця книжечка буде корисна для всіх тих, що її прочитають.

А прочитати її повинен кожен українець і кожна українка! Українська справа виходить на широку, міжнародну арену, нею починають цікавитися й ломати собі над нею голову провідні круги великих держав, що доказують щораз численіші статті, прихильні й неприхильні, в поважних часописах та журналах, що виходять у всіх світових мовах. **Якже-ж самим українцям не цікавитися своїми справами?**

В цій книжечці знайдете багато дечого такого, що заставить Вас думати. Слова автора відкриють Ваші очі й ви зрозумієте те, чого перше не розуміли. А може Ви не згодитеся з деякими або й усіма його думками? Може будете шукати іншої розвязки? У всякому випадку лишең скористаєте, а того тільки ѹ бажає Вам

Видавництво.

Друковано 2020 примірників.

ВСТУП

Живемо в добі, в якій принципи¹⁾), проголошенні й приняті по французькій революції “держава для нації, а не нація для держави”, що спричинилися до утворення національних держав²⁾, Італії в 1867 р. й Німеччини в 1872 р., потворили по недавній світовій війні цілий ряд таких держав та поширилися і на українських землях під чужими заборами.

Дотепер Українська Нація мала майже всі підстави, так матеріальні як і духові, що є потрібні до здобуття своєї власної держави, цебто одну расу, спільну густо заселену територію³⁾), з одною вірою (з малим винятком на церковному полі) спільну мову й літературу, та спільну освіту. Не мала однак вільного вибору ідеалу⁴⁾) Самостійної і Соборної Української Держави, а що найважніше не мала свідомості національного духа, свідомості єдності, волі здобути собі независимість і волі здобути її свою власною силою.

Доперва по недавніх визвольних /змаганнях українського народу за свою державу, по проголошенні в Києві злуки всіх українських земель, зростає свідомість національного духа, зростає почуття єдності—свідомість соборності, зростає воля здобути независимість—свідомість самостійності й зростає воля здобути свою державу силою—свідомість духа революційності.

Цілий теперішній культурний світ признає в міжнародному житті лише та звану “філософію⁵⁾ завойовування”, або “право сильного”, або так зване “право природи”. Після цієї філософії чи права, поступ людства вимагає використовування, а то й евентуального⁶⁾ знищення слабшого роду чи народу. Кожний народ мусить або “їсти печеньо” або бути “печенею”. Посередньої дороги немає.

Однак признає вона право поневоленого народу на боротьбу за свою державу, як що такий народ є свідомий своєї цілі, зорганізований та виборе собі силою признання від держав, що його поневолюють. Іншого способу признання нема.

Так капіталістична система⁷⁾ як і система комунізму є інтернаціональна—міжнародня. Кожна з них заступає інте-

та біологічних¹⁵), принялися три погляди: Перший, що війна є вічна—чоловік родиться бойовим і люде з природи вже мусять вести війну”; другий, що “народи-держави мають таку саму душу як і одиниця—як ти хто перешкаджає або проти-виться—бі, так само і з державою, як її другий народ або держава перешкаджає в розрості—веде війну”; третій, що “війни не було б на світі, якби молоде покоління виховувано паци-фістично¹⁶). Із тих всіх міркувань видно, що “природа заставляє чоловіка боротися, що він вже приходить на світ з нахилем до боротьби” та що війна є вічна, цебто так довго як людина буде людиною, хіба що всі нації на світі будуть вільні, собі рівні й однаково справедливі, до чого, однак, теперішнє покоління ще не доросло, ані найближчі покоління не доростуть.

Природний нахил до бійки завважуємо вже у дитини менше одного року. Вона бе всім, що лише дістане в руку. У нормально розвинених хлопців до 13 і 14 року бійки є за-гальні. Є три роди бійок: Ворожі бійки, де розходиться про це, щоб противникові завдати удар або біль; забавові бійки або змагання, де розходиться лише про забаву і щоб показати свою зручиність і силу; боротьба за посідання якоїсь речі.

Ворожі бійки між хлопцями починаються звичайно свар-кою, по чому йде уживання каміння, потім патика, ще далі кулака, копання ногами, а вкінці в розгоряченні уживається пазурів, а то й зубів, Мала дитина уживає насамперед пазурів і зубів, потім копання ногами, тягнення за волося, опі-сля патика і каміння, якраз в противному порядку від того, в якому відбувається бійка між вже трохи старшими хлопцями.

Забавові боротьби, однак, є підставою других, і ці заба-вові боротьби, або як їх називають “боротьба для боротьби” є виявом природнього нахилу або інстинкту.

Пацифізм¹⁷) або миролюбність у хлопців до 13 або 14 року не пороявляється, хіба що вони добре не розвинені, боять-ся, що батьки покарають, або зо страху перед болем, що його може противник завдати. У нормально¹⁸) розвинених хлопців є надмір енергії¹⁹) і вони мусять зуживати її на боротьби. У нерозвинених цього надміру енергії немає.

Маючи природний нахил до боротьби молоді хлопці несвідо-мо вправляються і приготовляють себе до дійсної боротьби в пізнішому житті, якої життя буде від них вимагати. Тому то

реси лишень поодиноких кляс, а не цілої нації і тому їхні інтереси є ворожі інтересам нації, а тим більше інтересам поневоленої нації. Лишень націоналізм⁸), що витворився в Європі по французькій революції, що збудував національні держави в Західній і Середній Європі та сьогодні скріплює такі держави як Італія, Німеччина, Туреччина та Ірландія, націоналізм активний⁹), приноровлений до вимог осібного народу, зможе скинути ярмо найздників з поневоленого народу.

Націоналізм поширився і між українським народом на його корінних землях і на європейській та заокеанській еміграції. Гасло “Нація понад усе”, поширюване Організацією Українських Націоналістів¹⁰) на рідних землях, поширилося на американському континенті завдяки Організації Державного Відродження України в Злучених Державах Америки і Українському Національному Обєднанню в Канаді.

Понад сімдесят літ тому, в будуванні німецької й італійської держави, треба було духового перевиховання народів цих країн—революції думки. Українському народові також треба переродження його душі, з душі раба в душу пана, з душі того, що борониться, в душу того, що нападає, з пацифіста¹¹)-угодовця в бойовика.

Боротьба Української Нації за відродження української держави, що розпочалася й ведеться ще від упадку першої Української Держави в 13 столітті, продовжається, однак навчений досвідом і історією український народ надає їй вже більше означені й всеобіймаючі форми, а саме духове переродження і фізичне¹²) підготовлення до надходящого зрыву, що дає запоруку відновлення вже четвертий раз Соборної Української Держави.

Підсилення, ушляхочтнення й звернення в національне руслу природою вщіплена людині бойового інстинкту¹³) разом зо свідомістю єдності й ідеалом Самостійної Соборної Української Держави принесе нам те, що принесло іншим народам: національну державу.

БОЙОВИЙ ІНСТИНКТ

Під час світової війни психологи¹⁴) і педагоги¹⁵) почали шукати причин і пояснень воєн в природі людини. Було багато думок, однак по довших дослідах історичних, психологічних¹⁶)

тина все таки буде посідати вроджений нахил ссати. Так і з бойовим інстинктом. Ворожі обставини можуть його приспати у якісь частині нації або у всіх членів нації на який час, однак у здоровій нації він знову себе проявляє, прямує до усунення перешкод і розвивається для добра раси—для добра нації.

Вроджений нахил до бійки між хлопцями має на цілі приготувати їх бути готовими—так духово як і фізично¹¹)—до боротьби своєї раси—своєго народу. Вже між звірятами одного роду, кровно з собою спорідненими, є нехіть до боротьби між собою. Ще більше ця нехіть до боротьби між собою проявляється у членів одного і того самого племені людського роду. Зате нахил до боротьби проявляється між племенами з собою кровно не спорідненими, між народами, між націями.

Культурні народи Західної Європи, а головно ті, що вели візвольні боротьби й здобули свої власні держави, вже давно розуміли й розуміють вагу вродженого нахилу до боротьби у людській вдачі для боронення інтересів своїх націй і не лише що не припиняють бойового інстинкту у своїх членів, але протиправно розвивають його, щоб у потребі ужити його проти ворожих націй. А що вони не можуть вічно, без перестанку, вести боротьби з другими націями, в спокійних часах принарощують вони цей вроджений бойовий нахил до обставин цих часів і дають членам своєї нації різного роду бойові вправи—руханки, як боротьба на шаблі, дужання, плавання, гра в копаного мяча (футбол), перегони і т. і., щоб не дати заспати цьому бойовому нахилові та щоб бути готовими в разі потреби до боротьби за інтереси своєї нації. Тому то фізичні руханки¹¹), або так званий спорт, є широко розвинені у культурних народів світу. Вони розуміють вагу вродженого бойового інстинкту в обороні інтересів своєї нації. З тієї самої причини пануючі нації ворожо відносяться до спортив у поневолених народів, як що ті спорти духово або фізично приготовляють поневолений народ до боротьби за свої інтереси.

Ціль спорту подібна до цілі у бійці чи війні: показати противників свою вищість і примусити його піддатися, цебто накинути йому свою волю. Подібні цілі має також і гра в шахи та інші ігри того роду, загально поширені в культурних народів: побити противника або примусити його піддатися, а тим самим показати йому свою вищість.

й кажуть, що інстинкт є “свідома акція¹⁸”) для неусвідомленої цілі”. Цей нахил ума до бійки є спільний всім членам людської раси, приноровлений до обставин і не можна його ні набути ані позбутися за життя одиниці. Веде він до добра одиниці і затримання раси¹⁹) при житті.

Бойовий забавовий інстинкт завважуємо також у молодих звірят. Забавові змагання—боротьби молодих звірят—приготовляють їх до боротьби на той час, як вони вже виростуть. Однак приготовляється до боротьби не зо слабшими породами звірів, ані з сильнішими породами звірів, а таки з членами своєї власної породи. Рівно ж забавові змагання між молодими хлопцями приготовляють їх, несвідомо для них, до боротьби в пізнішому житті з другими членами людської раси.

Вроджений нахил до боротьби, що проявляється у всіх здорових хлопців до 15 року життя має на цілі приготувати їх у їхньому пізнішому житті до дійсної боротьби за розвій своєї нації. Так як у хлопців ціль бійки є “показати противниківі свою вищість”, та примусити його робити те, чого він не хоче, так і в боротьбі між націями ціллю революції є показати ворогові свою силу та примусити його робити те, чого він не хоче, а це—признати попередно поневолену націю вільною нацією. Ціль боротьби—наложити свою волю противниківі. Боротьба мусить бути рішуча, безпощадна, жорстока. Бойовик не може бути милосердний супроти свого ворога, бо тоді удар, який він має завдати своєму ворогові, був би слабий. Ціллю природнього нахилу до боротьби є завдати рішаючий удар противниківі, щоб накинути йому свою волю. Вроджений нахил раси до боротьби висуває, для її власного добра, наперед найсильніших членів раси. Ціллю бойового нахилу раси є служити расі.

Вроджені нахили раси—включаючи і бойовий—розвивається, а часом—під напором обставин—і змінюється в расі, цебто протягом багатьох поколінь, однак ніколи за життя одиниці, або одного покоління. Але приспання або звихнення вродженого нахилу може настутити в житті одиниці під напором ворожих обставин. Тоді на місце вродженого нахилу приходить навичка одиниці. Наприклад, новонароджена дитина інстинктивно шукає грудей своєї матері, але як її відразу годується ложкою, вроджений нахил ссяти підупадає, а на його місце дитина набірає навичку їсти ложкою. Однак дит-

його проти себе самих, проти своєго власного народу. Таке звихнення бойового інстинкту психологи називають “суб'єктивізацією бойового інстинкту”²⁴). Це є якраз протилежність до цього найвищого ступіння розвою бойового інстинкту, його ушляхотнення, що пориває одиницю до боротьби за щастя свого народу—з посвятою свого власного життя. І хотій деякі члени пануючих націй говорять про боротьбу за щастя цілого людського роду, то це лише для уха поневолених народів. В практиці вони розвивають в членів своєї пануючої нації бойовий інстинкт для інтересів своєї власної нації. До іншого людськість не доросла.

Вагу і ролю бойового інстинкту признає кожна релігія на світі, так християнська як і інші. Такі слова, запозичені з воєнного життя, як “боротьба”, “армія”, “корона” “провідник” і т. д., знаходимо письмах кожної релігії. Чесноти військового життя як послух, відвага і вірність аж до смерті, знаходять найвище признання в кожній релігії світу. У боротьбі християнства проти ворогів війна була освячена церквою. Під час останньої війни церкви національно-свідомих народів брали активну участь в обороні інтересів своїх націй. Кожний правдивий християнин є бойовиком, тому, що християнська релігія признає, що бойовий нахил є природно вроджений чоловікові, сама заввіває до боротьби зо злом (а ним певно є й поневолення одної нації другою) та сама освячує дух боротьби.

Бойовий нахил до боротьби за вільний розвій нації може бути приспаний мирним, розкішним життям нації, як що цього природного бойового нахилу не розвивається. Ворожі нації можуть цей нахил у поневоленого народу звихнути, щоб припинити його розвиток, а звихнений бойовий інстинкт звернути проти самої поневоленої нації. Вислідом такого збочення або звихнення бойового нахилу у поневоленого народу є повага до закону поневолюючої нації, угодовство з ворогом, покора перед ворогом, брак революційного духа, самолюбство звихнених одиниць, евентуально⁶) й загибель такого поневоленого народу.

Такі висліди цього звихнення бойового інстинкту в Українській Нації даються завважити між українцями так на рідних українських землях, як і на еміграції европейській та заокеанській. Однаке є познаки, що це звихнення не є загальне. Український Нарід помимо старань його ворогів через сотки

ПРИСПАННЯ АБО ЗВИХНЕННЯ БОЙОВОГО НАХИЛУ

У звірят бойовий інстинкт має на цілі боротьбу за життя, так одиниці як і роду. Моральної цілі у звірят немає. У незвихненої людини крім боротьби за своє власне життя—поживу, боротьби за задержання своєї раси при житті—дітей є ще боротьба за високу мораль²⁰), боротьба за ідею²¹), боротьба за щастя своєї родини, боротьба за щастя своєго народу—боротьба за щастя своєго народу з посвятою власного життя. Це є найвищий ступінь розвою бойового інстинкту, що його людина осягнула, а проявляється він у визвольних змаганнях народів, коли члени народу, свідомо, з певною посвятою своєго власного життя і без ніякої особистої користі приносять себе в жертву своєму народові, щоб своїми ділами, збудити у своєму народі приспаний або звихнений ворогами бойовий інстинкт та свідомість національного духа та щоб показати ворогові свою вищість та накинути їому свою волю. Тому то все і всюди пануюча нація старається у членів поневоленої нації припинити її убити або звихнути гін бойового інстинкту та знеславити імена її героїв²²). А це пануюча, поневолююча нація робить при помочі вже духово звихнених членів поневоленої нації, що несвідомо помагають ворогові, та при помочі звихненого виховування молодого покоління поневоленого народу у своїх школах або в школах поневоленої нації, що їх вона духово контролює.

Тому пануючі нації вщіплюють в членів поневоленої нації духа “законності”, духа “угоди”, духа “покори”, понижування самого себе. Духа бойового інстинкту, що природа дала кожній здоровій людині, пануючі нації в членів поневоленої нації присипляють і звихають. У таких духово звихнених вже нема цієї природньої приємності завдати удар противникові, а ще менше відваги дістати самому удар у боротьбі. Вони не мають відваги ризикувати²³) нічим, що належить до них, а ще менше своїм життям, вони навіть волять дістати удар, щоб лише без більшого для себе ризика²⁴). У них бойовий інстинкт звихнений. Вони безвартісні для нації, що більше, вони шкодять у визвольних змаганнях народу.

Крайнім приміром такого звихнення бойового інстинкту в одиниці є самовбивство. Замість уживати бойовий інстинкт проти противника, як природа мала на цілі, вони звертають

їнської Нації.

Бойовий інстинкт у житті здорової одиниці переходить всі ті ступіні своєго розвою, що він перейшов у житті людського роду від найдавніших до найновіших часів.

У дитини бойовий нахил виявляється десь аж коло третього руку життя. Між девятым і чотирнадцятим роком життя бойовий інстинкт є дуже сильний. Пізніше він переходить у "спорт". Потім у фізично і духово здорових людей, не звихневих ворогами, бойовий інстинкт виявляється боротьбою за вільний розвій своєї нації, з посвятою власного життя одиниці.

У людському роді є ті самі ступіні розвою. Перші предки людського роду не билися хіба коли хто напав на них. Людей було мало, було подостатком поживи. Пізніше, у так званих варварських⁷⁷) часах, бойовий інстинкт був дуже сильний. Ще пізніше бачимо, що бойовий інстинкт прибирає форму дипломатії⁷⁸) підступу, щоб приготувати себе до рішаючої боротьби. Відтак слідує війна за інтереси нації.

Кожна нація, подібно як і одиниця, переживає п'ять періодів⁷⁹).

В одиниці є насамперед період поживи. У хлопячому віці період бійок. Потім слідує період фізичного розвою. Опісля період розумового розвою. По цьому приходить упадок-смерть.

Подібно і в життю нації є п'ять періодів. З початку період пастуший-рільничий. По цьому період бойовий, в якому нація поширює свою територію. Потім період еміграції і колонізації. По ньому слідує період науки і промислу. Нарешті період упадку-смерти нації. Така все була і є історія кожної нації.

Для більшості націй в Західній Європі бойовий період, період територіального поширення і підбивання других слабших націй ще не минув.

Ушляхотнення бойового інстинкту осягається через додання до бойового природнього нахилу ще ідеал вільного розвою своєї нації з волею осягнути цей ідеал своєю власною силою. Деякі одиниці голосять дальший розвій бойового інституту, боротьбу для добра цілої людської раси. Однак до сьогодні, розвій людськості ще не перейшов другої стадії⁸⁰) боротьби за націю. Всі культурні нації в світі находяться тепер в цьому другому періоді.

літ ще не є пересяклив цим звихненям. Він виліковується з нього й знов у ньому оживає природній нахил до боротьби за свій вільний розвиток.

Недавні геройські²²⁾ жертви життя, що їх принесли для ідеалу Самостійної і Соборної Української Держави її найкращі сини і тепер приносять, є найкращою запорукою, що скалічений ворогами в українському народі бойовий нахил до боротьби за вільний розвій своєї Нації відроджується. Ці геройські жертви, що подібні до жертв других народів, перевиховують Українську Націю й ведуть до побіди.

ПЕРЕВИХОВАННЯ НАЦІЙ І УШЛЯХОТНЕННЯ БОЙОВОГО НАХИЛУ

Перевиховування завжди і в кожній нації розпочинається геройськими ділами членів нації. Без них жадна нація ще ніколи не позбулася ворожих духових впливів, не перевиховалася.

Молодь у кожному поневоленому народові все була і сьогодні є тією частиною нації, що приносить оздоровлення своїй нації та перевиховує цілу націю. Старші “батьки”, як вони себе люблять називати, вже занадто пересяклі звихненням бойового нахилу, занадто привичаєні до вигод життя (часто ласки ворогів), щоб цю ролю могли сповісти. Допіру як молодь добуде волю своїй нації, тоді і ті “батьки” присуваються вже до свого народного жолоба.

Яку ролю відограє молодь у перевихованню звихненої ворогами душі у народі, вказує вага, що її привязують до виховання своєї молоді російські большевики, італійські фашисти та німецькі націонал-соціялісти. Нації, що недавно здобули свої держави, робили те саме.

Духове перевиховування вщіплює в нарід повагу до свого та ненависть до ворога. Фізично через фізичні вправи²³⁾, спорт, та військовий вишкіл. Фізичне перевиховання²⁴⁾ разом з духовим і є тим відродженням звихненого бойового нахилу до боротьби за вільний розвій своєї нації. Томуто тепер на Західній Україні Польща старається взяти під свою духову контролю фізичне виховання української молоді в українських “Лугах”²⁵⁾. Найшлись свої “батьки”, “реальні політики”, що хочуть українську молодь туди повести. Але українська молодь на це зареагувала²⁶⁾ даючи ознаки здоровості організму Україні.

гої моралі не приймає, вона признає лише мораль боротьби за скинення з себе панування над нею другої нації. Та звичайно частина поневоленої нації, а головно її “батькі”, у яких бойовий інстинкт є вже завмерлий або звихнений, приймає для себе цю другу мораль—мораль слуги-наймита.

Подібне можна завважити у теперішній генерації³²⁾ Української Нації. Її частина, вправді все більше зникаюча, не вірить у свою власну силу, у сили своєї Нації, а числить на поміч будьто поляків за відступлення частини українських земель у здобуванню української держави, будьто на поміч москалів за ціну “самостійної України в союзі з Москвою”.

Це є результат³³⁾ моралі слуги-наймита вщіпленої ворогами Української Нації. Неморальну річ або мораль слуги назвали “моралю”.

“Совість” слуги-наймита, вщіплена Українському Народові вчить духово звихнених її членів послуху владі поневолюючої держави, задоволення зо своєго положення та покори зглядом всіх ворогів. Такі духовно звихнені члени нації домагаються що найвище автономії³⁴⁾), але по їхніх словах видно, що вони самі не вірять у можливість її дістати.

Після права природи кожне соторіння має право на вільний розвиток. Так само і нація. Все є добре, що є корисне для нації. Все є зло, що відділює ідею від природного бойового інстинкту нації, що його природа дала нації для її власного добра.

Правда є лише те, що є корисне для затримання нації при житті та для її вільного розвою, що можливий тільки в своїй соборній і самостійній державі. А ця правда є воля нації до влади. Треба вірити лише в свою правду, в свою мораль. Що є корисне для нації—моральне, що є некорисне—неморальне.

Історія націй є історією вічних боротьб націй за владу. Для сильних, здорових націй “добре” є відвага й твердість характеру. Поневолюючі називають це неморальністю.

Для упадаючих або умираючих природною смертю або духовно звихнених націй “добре” значить трусливість, вагання, покора, послух, “мораль” і законність супроти ворога. Трусливість і наймитівську покору, крайно неморальні вияви своєї звихненої душі, зробили “чеснотами” і назвали “моралю” і

І МОРАЛЬ ПРАВДА УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ

Боротьба за ідею вільного розвою нації є найвищим щаблем розвою бойового інстинкту і така боротьба є признана цілим світом за добру, правдиву і моральну²⁰).

До першої половини дев'ятнадцятого століття майже кожна школа філософії була склонна призначати універсальний²¹) моральний закон, цебто моральний закон для всіх однаковий, одну мораль для всіх. В цьому часі, однак, по студії²²) філософії старинних народів, а головно старинних греків, та по наукових історичних дослідах, принявся у філософів культурних, вільних вже націй Західної Європи погляд, що мораль створив чоловік, та що мораль є різна, залежно від того, хто її голосить; є мораль пана-господаря та мораль слуги-наймита; є мораль пануючого над другим народу і мораль поневоленого народу; що мораль говорить через совість одиниці, цебто совість каже, що є моральне, а що неморальне, та що совість подібно як і мораль, є совістю пана-господаря або совістю слуги-наймита; що є інша совість у пануючого народу, а інша у поневоленого народу; що совість—це збірка вроджених або набутих в житті через виховання в школі або поза школою нахилів одиниць та, що взагалі немає двох однакових совіостей на світі.

Совість все руководиться егоїзмом²³) хочби він на зверху прибирав будьякі форми. Є він природній, найсильніший та виявляється волею до сили, до влади.

Так званий “моральний закон” вщіплений поневоленим націям пануючими націями є лише збірка забобонів, вщіплуваних в поневолену націю в часі панування над нею. Він, цей “моральний закон” або ця “мораль”, є неморальний. Він виступає проти нахилу поневоленої нації до боротьби за вільний розвій своєї нації, виступає проти природи.

“Моральний закон” є створений або вже старими націями у останньому ступіні своєго природного розвою, вже в періоді упадку, у яких бойовий інстинкт вже завмирає, або накинений пануючими націями поневоленим націям. Для себе, пануючі, здорові нації мають іншу мораль—мораль пана-господаря. Для них добре є все, що є сильне, красне та могутнє. У поневоленого вони вщіплюють мораль, що добре є все, що є слабе, погане та бідне. Здорова поневолена нація цієї дру-

Такі наслідки цього звихнення можна ще тепер завважити в Українській Нації, так на її корінних землях, як і на еміграції. Одні числять на відбудову Української Держави при помочі Польщі, другі при помочі Москви, треті при помочі інтернаціоналу, цебто теперішніх московських большевиків. Жадні з них не вірять у свої власні сили. Жадні з них не освячують революційної боротьби, як одинокого доцільного середника для усунення ворожого ярма. У всіх них бойовий інстинкт є звихнений. Їхня “ідея”, а радніше брак ідеї, веде до загибелі Української Нації. Їхні покутні наганячі на заокеанській еміграції, подібно як і тамті, несвідомо шкодять у визвольних змаганнях українського народу.

Наслідок звихнення бойового інстинкту так в одиниці як і в нації є звернення цього природного нахилу до боротьби проти себе—до боротьби проти інтересів нації. Ознакою такою такого звихнення є понижування себе, вислугування ворогові, відраза до всякого “ризика. Така звихнена одиниця не забуває, однак, про владу, противно, сама дуже бажає влади. Але до боротьби за владу не виступає отверто, а вживає хитрунства, підступу і відзначається головно терпеливістю. Терпеливістю зглядом ворога, а хитрунством і підступом зглядом здорових ідей своєї власної нації.

Одні з них зглядом ворога заховують “законість” та при помочі чорних кав ведуть “угодові переговори”, другі з “тактичних зглядів” навязують зносини з другим ворогом, Москвою, тією, що має прийти до влади по большевиках. І одні і другі вже зреклися великої частини українських земель на користь ворогів. І одні і другі “будують” Україну при помочі ворогів. Терпеливо чекають. Однак зглядом здорових ідей в своєму народі вони нетерпимі. І одні й другі є ворогами Українського Націоналізму. І одні і другі як “хитрі малороси” підступно і підло опльовують і плюгавлять це, що все і в кожній нації було і є найсвятіше—Героїв Нації. Плюгавлять організацію і її провідників, без яких здійснення ідеї є неможливе. Як на рідних землях так і на еміграції підступними брехнями пробујуть підорвати авторитет^{*)}) так Організації Українських Націоналістів (ОУН), Української Військової Організації (УВО), Організації Державного Відродження України (ОДВУ) та Українського Національного Об'єднання (УНО).

Львівська державна
наукова бібліотека

13556

2050

Львів. Бібліотека
АН УРСР

“любою ближнього”.

Лише́нь найвищий ідеал вільного розвою нації у своїй соборній і самостійній державі, скроплений кровю геройів, може вилікувати ворогами покалічену душу поневоленого народу з цієї ‘‘моралі’’. Різниця між моралю здорового і моралю скаліченого є головно психологічно-духова. Мораль тих, у котрих природній інстинкт до боротьби звихнений, є моралю боягузів.

Одиною моралю для поневоленого народу, що хоче здобути собі вільний розвій у своїй соборній і самостійній державі, є мораль основана на природі, на бойовому інстинкті, ушляхотненні його найвищим ідеалом і волею осягнути цей ідеал своєю власною силою, посвятою життя одиниць. Не це важне, чи герой добули від ворога гроши або маєток, чи ні, а важним і оздоровлюючим душу нації є те, що вони віддали своє життя і вмираючи сказали, що умирають за волю своєї нації. Не можна ставити на першому місці матеріальні⁵⁵) зиски, а принесення себе у жертву за ідею вільного розвою своєї нації, щоб своїм геройством збудити у тих членів своєї нації, що в них ворог ще не міг звихнути бойового інстинкту, цієї природної сили, що без неї ще жаден народ ніколи не збудував і не збудує своєї держави.

Тому нехай живе пам'ять Біласа і Данилишина та інших українських геройів! Нехай поширюється праця Організації Українських Націоналістів (ОУН)!

НАСЛІДКИ ЗВИХНЕННЯ БОЙОВОГО НАХИЛУ

Бойовий інстинкт або природній, вроджений нахил кожної здоровової одиниці або нації до боротьби, ушляхотнений ідеалом вільного розвитку нації у своїй самостійній і соборній державі, веде поневолену націю дорогою революції до здобуття, задержання і розвитку своєї самостійної і соборної держави. Звихнення або збочення цього бойового інстинкту в поневоленій нації ворожкою нацією при помочі школи і виховання в чужому дусі і при помочі вщіплювання ‘‘мирних’’ ідей веде до закріплення ворога над поневоленою нацією, до її загибелі.

Наслідком такого звихнення бойового інстинкту є упадок революційного духа, зневіра в свої власні сили, орієнтація на своїх ворогів, сконцентрування⁵⁶) всіх своїх сил на одержання охлапів для ‘‘батьків’’—одним словом дійсна ‘‘нація наймитів’’.

ширили ідеї націоналізму. Але його попередники виявляли націоналістичну ідею лише в літературі, а Маціні перший виявив її в політиці. І в нас тепер ще є мрійники, що при помочі самої "літератури" хотять здобути свою державу. Їхня вдача боягуза не позволяє їм піти дальше. Брехнями на українських націоналістів вони ради "хліба насушного" боронять своєго "стану посідання".

Маціні говорив: "Жадна нація не заслугує на свободу, ані її не затримає, як сама собі її не здобуде. Революції мусять бути роблені народом і для народу". А в нас одні пропонують це зробити угодами з поляками, а другі "союзом" з москалями. Ні одні, ні другі не думають здобути волю своєю власною силово-революції! Маціні казав італійцям, що його послухали і дістали свою соборну і самостійну державу, таке: "Услужні, угодові навички мусить знищити. Нація мусить себе з цього очистити, поки сповнить свою місію.".

Деякі наші "мудрі голови" з крокодилячими слізами пишуть: "Чи ж українцям кривда під Польщею?" Коли розходиться про наживу для всяких "батьків", "реальних політиків", і всіх тих, що шанують і поважають "закони" ворожої нації, що зміряють до її знищення, то ні.

Коли під час невдачних революцій італійського народу, тисячних вішаннях і розстрілах його найкращих синів, італійські "батьки" почали падати на дусі, Маціні говорив: "Ви боягузи, невірні свої будуччині, як що ви через смуток і невдачі не йдете до кінця". А що кажуть наші "реальні", "культурні" політики з приводу страчення поляками Біласа і Данилишина? Бути в дзвіні, що це марне і безцільне нищення цвіту української молоді, зааранжоване українськими націоналістами. Вони не розуміють ваги і цілій таких геройських діл. Вони розуміють душу раба. А ну ж прийде до того, що їм хтось скаже показати свою "народну роботу", такими ж ділами посвяти. Боже борони! Все інше можливе, але не це! Їхня власна шкура для них дорожча за цілу Націю.

1848 року італійський народ зробив одну з ряду спроб скинути панування Австрії над Італією і туй-туй було би це удається, але провідники італійської революції почали сваритись між собою за те, чи Італія має бути монархією чи ні, через що піду pav революційний дух і Австрія перемогла. Цю помилку

Вони не є хруні—такими є лише свідомі шкідники в українській визвольній боротьбі—вони є несвідомі шкідники,

У них бойовий інстинкт є ще нерозвинений, ще не перейшов стадії примітивного³⁶) бойового інстинкту “збереження своєго власного життя”. У них їхнє власне життя є їхнім найбільшим ідеалом, хотій для прикриття цього вони вживають шумних ‘національних’ фраз³⁷). Їхній інстинкт є на стільки звичнений на скільки їхні власні інтереси розходяться з інтересами Нації. Тому вони вживають цей інстинкт проти інтересів своєї Нації.

Одиноким ліком на приспання і звихнення бойового інстинкту поневоленої нації є героїзм³⁸) її одиниць, але лише тих, що їх звихнення є тільки частинне. На повне звихнення нема ліку.

Геройські діла юнаків з-під Крут, Басарабової, Біласа, Данилишина та інших, а також організації, що їх виховали, є запорукою, що і в нас є і будуть герої, що і в нас прийде відродження бойового інстинкту, перевиховання душі Нації.

ІТАЛІЙСЬКА ВІЗВОЛЬНА БОРОТЬБА

Поки Італія осягнула свою самостійну державу (1862 р.), цілі покоління італійського народу невдачними революціями творили національних мучеників, героїв, підтримували ненависть до ворога, підтримували дух національної революції. Вони знали, що їхні різні революції через якийсь час будуть невдачні. Але далі їх робили, бо знали, що пролята кров героїв, розбудить в італійському народі приспаний тоді Австрією і Францією, звихнений бойовий інстинкт італійського народу. Духова революція Маціні і збройна революція Гарібальді принесли італійському народові свободу і злучили всі італійські землі в одну цілість. Те, що колишні італійські “батьки називали “невідвічальними нападами” горстки молодих одчайдухів, принесло свободу і цілість італійській нації. Два дні по смерті Маціні 1872 року лондонський “Таймс” написав таке: “Ми сьогодні містимо вістку про смерть чоловіка, що своєго часу відіграв виїмкову роль в європейській політиці, що його ім'я через роки уважано символом³⁹) революції”. Маціні зробив для Італії духовно те саме, що Гарібальді зробив фізично.

Вже перед Маціні італійський народ видав був людей, що

майте жадної іншої формули ані морального закону, як не хочете збезчестити своєї батьківщини і себе самих". А що ж кажуть наші доморослі й загряничні "реальні" політики? Одні кажуть, що закону ворожої держави треба слухати, бо це "незаконно" не слухати закону, хотяй би й держави ворога. Приняли "закон" раба, приняли "мораль" раба й витворили звихнення бойового інстинкуту у членів поневоленої Нації.

Нахил до боротьби є даний людині й нації для власного добра та веде її до вільного розвою у своїй самостійній і соборній державі. Виявляється він у поневолених народів приготуванням до революції й революцією, у державних народів приготування до війни й війною. Мир є нічого іншого як приготування до революції, приготування до війни. Від приготування залежить успіх чи неуспіх так революції як і війни. Приготування до революції займає десятки літ, ба навіть покоління. Твердження наших "реальних політиків", що приготовлятись до революції непотрібно, бо як прийде час, то ми всі підемо, а на разі дурім ворога, є лишень балакання боягуза, словами одиниці звихненої на полі бойового інстинкту. Це противиться природі річей і не годиться з історією розвитку народів.

ПОЧИТАННЯ ГЕРОЇВ НАЦІЇ

Приспаний і ще не звихнений бойової інстинкт у поневоленого народу можуть бути збудити і відродити лишень геройські діла членів поневоленої нації. Так збуджений і відроджений бойовий інстинкт проводжений згори, з послухом до проводу, наслідування геройських діл членів нації, зо свідомістю волі, є одинокий, що дорогою революції дасть змогу вільного розвою для Української Нації у її Вільній і Соборній Державі. Без посвяти життя одиниць поневоленої нації за ідею вільного розвою своєї нації духове відродження поневоленої нації не може наступити.

Так оздоровлена нація, перевихована духово, наслідує примири своїх геройів, довшими спробами наслідування приготовляє себе фізично до національної революції проти своїх ворогів, ѹ осягнувши найвищий ступінь розвою природного нахилу до боротьби за свій вільний розвій—здобуває і закріплює свою самостійну й соборну державу. А якби іншим способом і вдалося здобути свою державу, то вона не удержанеться.

заплатив італійський народ дальшими жертвами через десять літ, поки вилічився з партійництва та навчився думати й працювати під гаслом “Нація понад усе”, що вкінці й здобуло для нього вільну й соборну державу.

НАША ВІЗВОЛЬНА СПРАВА Й “БАТЬКИ НАРОДУ”

А в нас тепер одні проповідують “республіку” при помочі Польщі, а другі “монархію” в союзі з Москвою. Замість перевилювати український народ, покалічений чужими впливами, щоб опірався на свої власні сили та щоб став одностайні до боротьби з ворогами, вони ділять його на “монархістів” і “республіканців”, і то при помочі національних ворогів.

Маціні признавав боротьбу за вільний розвій нації як найвищий ступінь розвитку бойового інстинкту. В дальший розвиток бойового інстинкту він не вірив. Він казав: “Є обовязок одиниці зглядом людськості, але для цього одиниця заслаба, а людськість завелика. Тому природа дала народи, нації, тепер неприродно порозділювані ворожими урядами”. А наші одні і другі “реальні” політики торгуються з ворогами за самостійну Україну. З другої сторони наші “большевики” хотять спасати людський рід не через вільну і соборну націю, а впрост, через “інтернаціонал”.

Одинаця без своєї самостійної і соборної держави не має правдивого стану. Він казав: “Без своєї власної батьківщини людина не має імені, права ані вступу до товариства народів. Такий народ є байстрюком людства. Поки ми можемо лучитися з другими народами, мусимо існувати як вільна нація. Не може бути спілки між нерівними”. А що народи тепер ще не є рівні, ані ними не будуть, тому така злуха є неможлива.

Після Маціні “нація є неподільма цілість” і “не буде щастя для нації, як частина її землі відділена від решти. А якже ж наші всякі “самостійники”? Де в них соборність Української Держави? По його думці, “політики що називають себе федералістами і хотіли би прилучити Італію до різних держав, розкрайлиб націю не розуміючи ідеї соборності”. І у нас є це “нерозуміння” ідеї соборності глибоко закорінене в головах деяких “стопроцентових” політиків.

Маціні вчить, що існує лише закон уложений народом, тільки мораль витворена своїм народом. Він казав: “Не прий-

думці, як у вихованню молоді ужити цей природній нахил до боротьби.

Одні думали над тим, як—тому, що бойовий нахил є врождений чоловікові—зробити, щоб цей бойовий нахил робив “добре діла”. Другі твердили, що кожна держава є в стадії бойового віку і тому вимагає не звихнення або плятонізації⁴⁴) бойового інстинкту, але його правильного розвитку для добра держави-нації. Треті знов думали над способами, як “використати бойовий інстинкт для добра всіх людей”—виховувати молодь в школі пацифістично.

Однак скоро ці треті прийшли до переконання, що пацифічне виховання¹⁰) в школі в 20 столітті ще за вчасне і, що такі думки є більше висловом бажання, як практичного переведення їх в життя. Вони признали, що дитина буде змушена боротися, як виросте. Напрям виховання, що мав би на ціли усунення природнього нахилу до боротьби, був би неприродній, виступав би проти природи, звихав би природній врождений нахил до боротьби. Вони прийшли до переконання, що бойового інстинкту через виховання в школі не добре придушувати, а треба його ушляхотнювати. Так рішили і так сьогодні думають вихователі молоді у всіх культурних краях світа. Так все думали і тепер думають нації, що визволялись або визволяються з-під панування других націй. Так донедавна не думала, але тепер вже так думає Українська Нація. На жаль, ще находяться в Українській Нації, так на її корінних землях як і на еміграції, недобитки колишніх “культурних” груп, що вірять не в розвиток і ушляхотнення бойового інстинкту в Українському Народі, лише в пацифістичне виховання молоді, в угоди з ворогом, в компромісі⁴⁵). Вони несвідомі невільники “культурного способу боротьби”, “законності” зглядом законів ворожої держави, “реальні політики”.

ВІЙСЬКОВИЙ ВИШКІЛ І СПОРТ

Виховання у військових школах завжди вважали і тепер уважають за найважніший спосіб виховання, так з точки погляду держави, як і з точки погляду поневоленої (не звихненої) нації. Кошти, які будькотра культурна держава видає на всякі інші школи, є зникаючо малі в порівненні з видатками, що вона робить на військовий вишкіл.

Наші “батьки” не вважають національну революцію за одинокий спосіб боротьби за свою самостійну й соборну державу. Противно, всі вони виступають проти революційного способу боротьби. Вони дальше сліпо вірять в єволюційний⁴⁵), а не революційний спосіб боротьби та продовжують угоди з ворогами українського народу, хотій угоди пороблені недавно з поляками й москалями подоптано тими ж ворогами. Вони дальше вірять в “ласку” і силу своїх ворогів, а не в свою власну волю, в свою власну силу.

Кожна людина на світі приходить на світ вже з нахилом до наслідування діл других. Такий нахил наслідування, або інстинкт наслідування, спрямований до наслідування геройських діл своєго народу, помагає ушляхотненню бойового інстинкту в цілій нації. Цей нахил наслідування геройських діл членів своєго власного народу завжди проявляв себе й тепер себе проявляє у всіх націях, що колись боролися й сьогодні боряться за свій вільний розвій. Наслідування геройських діл Вошінгтона і Лінкена принесло свободу американському народові. Наслідування геройських діл Кромвела створило сильну і вільну англійську націю. Таке наслідування геройських діл членів своєї нації перевиховує націю духовно і приготовляє фізично до боротьби за вільний розвиток.

Вага діл Біласа й Данилишина в тому, що вони дали гідний приклад до наслідування Українській Нації. Приклад, або наслідування діл других, все відогравав і відограє велику роль у розвою людства, в розвою нації.

БОЙОВИЙ НАХИЛ І ШКОЛА

Діти приходять на світ вже з нахилом до боротьби в його примітивній формі. Як діти ростуть, так росте й розвивається бойовий нахил під впливом бійок на вулиці, забав у війну між хлопцями, пізніше спортами, опісля читанням історії про боротьби в школі і т. д. Цей розвиток у дорослої людини продовжується рядом з її духовим образуванням.

Школа в кожному культурному народі, відіграла і відограє велику роль в розвитку та ушляхотненню бойового інтинкту, так довго як школа є в національному дусі. Педагоги вже від давна признавали велику вагу бойового інстинкту в людському поступі, у поступі нації. Виявилися між ними три різні

го духа, без своєї ідеї фізичні вправи виховують яничарів.

Тому поляки стараються перебрати під свою духову контролю українські спортивні організації, "Луги" й інші. Поляки не є проти фізичного вишколу української молоді. Але вони є проти духа, в якому українська молодь фізично вишколоється. Їм треба українських яничарів, а не українських бойовиків за свою власну ідею. На жаль, найшовся один з наших "реальних політиків", що використав свій звязок із українськими "Лугами" і віддав їх під контролю польської влади²⁵).

Вагу фізичного вишколу в національному дусі все розуміють всі культурні народи. Перед війною, казав Ганс Райхенбах, один з найбільших вихователів німецької молоді: "Ми мусимо скріплювати в масах бойовий інстинкт, виховувати молодь у вірі, що як виросте, мусить обороняти свою батьківщину. Великою небезпекою є гоношення міжнародного миру, що на щастя не приймається у здорових масах, а лише у частини так званої "культурної групи". І в нас є ще сьогодні "культурні групи", так на корінних землях України, як і на еміграції. Маємо "культурні" групи, що на дійсно культурних здобутках канадської еміграції, на її церковних, просвітних і виховавчих інституціях причіпили свою вивіску "культурна група" з "реальною політикою", присипляють і звихають бойовий інстинкт у молоді, що над нею взяли контролю. Не маючи жадної ідеології хіба що запозичену від других "реальних політиків" та закриваючись культурними і просвітними здобутками всієї української еміграції в Канаді (за ті здобутки вони приписують включно собі всі заслуги) бачуть одиноку для себе дошку рятунку в демагогії²⁶), маскуванню своєго правдивого лиця таки перед членами своїх же організацій та обкідуванням болотом ОУН, УВО, ОДВУ й УНО. Вони пускають сплетні, що ніби УНО заснувалося в Канаді на те, щоб їх побити. Це далеке від правди! УНО заснувалось на те, щоб зіднати здорових, духовно не звихнених українців, для праці на полі боротьби за вільний розвій Української Нації на її корінних землях одною дорогою, якою завсіди кожна нація діставала і затримувала свою свободу. УНО не заснувалося, щоб розбивати й ніщити організації, над якими "реальні політики" мають контролю. УНО вірить, що самі члени їхніх організацій викинуть "реальних політиків" з поміж себе. УНО-нню не розходиться

Військовий вишкіл найліпше надається до підсилення і розвою бойового інстинкту. Його ціллю є призвичаення до труднощів і невигод, вироблення сильних мускулів, а головно витворення “послуху жовніра”. У народів вишколених військово немає “отаманщини”, яку находимо у народів військово невишколених. У членів військово вишколених народів немає “самостійних” груп. У них нація є неділіма цілість.

Військовий вишкіл найліпше надається на регулювання бойового інстинкту. Військовий вишкіл є конечний кожному державному політикові. Це найліпше показалося на нашій власній шкурі під час недавньої української державності, коли політикою займались не військові люди, а професори університетів. Після одного з найбільших мислителів світа, Платона, військовий вишкіл є конечний навіть для кожного філософа.

Ціль військового виховання є не присипляти бойовий інстинкт, а його підсиплювати і контролювати. Понад все розвивати мускули вправами і призвичаюванням до труднощів і невигод.

Для членів нації, що замолоді чи застарі чи з інших причин неможуть брати військового вишколу, кожна культурна нація має спорти, фізичні вправи. Ціль їх, така сама як і військового вишколу.

Копаний мяч в Англії та інші фізичні боротьби, стались одним з найважніших національних чинників у розвитку англійської нації. В Німеччині минулого століття гімнастичні товариства німецької молоді відіграли провідну роль у визвольних побідних німецьких змаганнях за свій вільний розвиток. В Франції фізичний вишкіл молоді займає перше місце по військовому вишколі.

Кожна нація, що вже добула свою власну державу, зробила це при помочі молоді, вишколеної у своїх гімнастичних товариствах. Та ці фізичні вправи, є лише тоді корисні для нації, як їх робиться в національному дусі. Щоб фізичні вправи були корисними для поневоленого народу, треба їх робити в дусі патріотизму й нетерпимості супроти ворога. Від напряму думки під час фізичних вправ залежить чи бойовий інстинкт підноситься й ушляхотнюється, чи його звихається. Лише фізичні вправи роблені з ідеєю боротьби за свою націю ушляхотнюють цей бойовий інстинкт. Без своє-

вати військовий дух в українську суспільність, та перекручуючи ідеї неприємної йому і його “реальній політиці” організації, як блазень горбився мовби під тягарем кріса та волікся по сцені⁴⁵⁾)? Коментарі до цього злишні.

У здорових націй жадна “мораль” не може усунути бойового інстинкту. Кожна культурна нація його розвиває, регулює й ушляхочтює до боротьби за свій вільний розвиток. Навіть маленька горстка пацифістів признає, що тепер не можливо перевести їхньої думки в життя, і що вона є більше висловом їхнього бажання в будучому світі. Їхні думки лишаються мріями, філософією кількох. Ці думки не приймаються у здорових націях, а за те приймаються у частин нації, що в них бойовий інстинкт приспаний або звихнений. Ці думки поширюють пануючі нації у поневолених націях.

ПАЦІФІЗМ (МИРОЛЮБНІСТЬ)

Є кілька теорій⁴⁶⁾), якими школи пацифістів⁴⁶⁾ думали перевиховати людськість у пацифістичному дусі.

Перший спосіб, тримати молодь у незнанні бойового нахилу до боротьби за життя нації закаюючи науку правдивої історії свого народу. Це роблять поляки й москалі зглядом української шкільної молоді, ну, і деякі наші “реальні політики”. Вони забувають, що бойовий нахил має дитина, як вже народиться, що без знання минулого, боротьби своєї Нації за волю і плекання бойового духа, Нація не може плянувати своєї буручності.

Друга школа пацифістів, висунула теорію “війни проти війни” або ненависті до армії.

Третя школа пацифістів, що до неї належить Віліям Джеймс, відомий пацифіст, твердить, що треба лише зорганізувати молодь в одну велику армію не для боротьби з другим народом, а до боротьби з природою. Однак він бачить, що вправи до боротьби з природою дали б якраз противні висліди, бо в національно свідомих націях так розвинений бойовий інстинкт був би ушляхочтнений ідеєю вільного розвитку своєї нації. Тому він пропонує другу можливість, а це звихнення бойового інстинкту, через звернення його проти себе самого, до боротьби з собою. Примірами такого звихнення, як я згадав попередньо, є самобичування, а в крайній мірі само-

про знищення других організацій, а розходиться про вщіплення в них національного духа, віри в свою власну силу, ідею єдності, готовості до боротьби за вільний розвиток своєї Нації і приготуванням до цієї боротьби, так духовно як і фізично та співпраці з тими героями на рідних землях, що свідомо дають своє життя за ідею і вмираючи кажуть: “Ми вмираємо за Україну. Ми жалуємо, що ми не можемо більше зробити для України”.

Ціллю фізичного позавійськового і військового вишколу є витворити “послух жовніра”. Це якраз те, чого треба нашим всяким отаманам, що замість підпорядкувати себе одному проводові, потворили ряд більших і менших “самостійних” груп і кожна з них веде “реальну політику” після своєї вподоби. Кожний з них хоче бути “головою”. Сказав тому кілька літ один з “реальних політиків” у Канаді: “Ліпше бути головою у своїй власній групі, як хвостом у групі націоналістів.” А що буде як і другий такий “реальний політик” скаже таке саме, а за ним третій, четвертий і т. д.? Чи це не була більш стара українська “отаманщина”, де “самостійні” отамани нищили український народ для “своїх ідей”, розіднували його, ба навіть проти таких же отаманів, як і вони самі, лучилися “угодами” з ворогами Української Нації?

Важну військову ролью військового вишколу вже навіть в публичних школах признають всі культурні нації. В них бачимо так званий “кадетський вишкіл”, котрим дається хлопцям публичної школи знання мілітарної штуки.

В Швайцарії, наприклад, вже в 1868 році Велті, директор публичних шкіл в провінції Аргоні, завів військовий вишкіл у публичних школах. 1874 року він предложив був в швайцарському парламенті законопроект про навчання військової штуки в публичних школах цілої Швайцарії.

Відомий маршалок фон дер Голц сказав таке: “Ми мусимо плакати військовий дух в нашему народі, і в тій цілі, мусимо перше всього, збуджувати військовий дух в нашій молоді”. Так говорять політики її мужі знання культурних націй. Як це погодити зо словами одного з провідників української групи в Канаді, якою ще проводять “реальні політики”, що на недавньому з'їзді публично на сцені висміяв пле-кання традиції українського жовніра та намагання вщіплю-

роду. Ідеї у них немає. У націй розвинених, незвихнених, є свідомість єдності цілої нації, свідомість бойового інстинкту, ідея вільного розвою цілої нації, її знання визвольних змагань других народів. Вони підсилюють і розвивають бойовий інстинкт спортом і військовим вишколом, ушляхотнюють його, вірять у свою силу, рішені дати своє життя за ідею, дають своє життя за ідею вільного розвою своєї нації і прискорюють еволюцію.

Французька революція зродила ідею націоналізму. Вправді на початку французької революції, ба навіть ще якийсь час після неї затримались дві інші ідеї, творячи з ідеєю націоналізму так звані “три головні принципіальні теорії”: Теорія влади, теорія маєтку й теорія території, або: Теорія рівності, теорія комунізму й теорія націоналізму.

родів, ідея націоналізму, основана на ушляхотненому бойовому

Представником першої являється Руссо, другої Бабеф, а третьої Маціні. Маціні розвинув і поширив ідею націоналізму. Під час коли дві другі ідеї стратили вартість у культурних на інстинкті, зросла й поширилась і має найкращі вигляди на будучність. Що більше це одинока ідея, що колибудь забезпечила або може забезпечити вільний розвій поневоленої нації.

За часів французької революції аристократія¹⁾ мала владу, церква маєток, а держава територію. Національності не призначала ні аристократія, ні церква, ні держава. Сьогодні нація творить державу, а не держава творить націю. Тепер признають суверенність²⁾ нації, не суверенність пануючого роду. Національні інтереси перевищають всі інші інтереси. Націоналізм зроджує ненависть до ворога й дорогою національної революції веде до визволення поневоленого народу.

Націоналізм зроджений французькою революцією вже від 1813 року поширився в Європі та підготовив національні революції в Греції, Бельгії й Ірландії. Слово “нація” стало однозначне зо словом “держава”. Маціні розвинув ідею націоналізму та приноровив її до вимог свого народу. Проживаючи на вигнані, цей батько італійської революції, батько модерного націоналізму, перевиховав свій народ і дорогою революції, довів до вільного розвою італійського народу у його самостійній соборній державі. Вже від 1834 року ширив він ідею “єдності нації”, ідею соборності, що перевиховала італійський народ і злучила його як націю в одну цілість.

губство. Цей рід пацифістичної думки найбільше поширюють пануючі нації у поневолених націях.

У поневолених націй, що їхній бойовий інстинкт приспано або звихнено пацифістичними теоріями, лишень геройство оди- ниць нації потрапить збудити й направити природній нахил до боротьби.

Школа в кожного культурного народу завжди була і є одним з найважніших чинників у підсиленні і ушляхотненні бойового інстинкту в народі, однак лишень тоді, як вона є в національному дусі. Своя школа в чужому дусі бойовий інстинкт присипляє, звихає його та виховує яничарів. Школи всіх культурних націй виховують свою молодь у національному дусі та підсилюють і розвивають у ній бойовий інстинкт для інтересів своєї нації. Тому педагоги культурних націй стережуть свою молодь від всяких пацифістичних впливів. Навіть теоретики-пацифісти признають, що їхня теорія не є практична, не служить інтересам культурної нації і є немислима до переведення у двадцятому столітті. Навіть і в будучині пацифістичне виховання було би не природнім, не вело би до поступу нації, а тим самим до поступу людства. Поступ людства йде через поступ націй. Спорт і майже військовий вишкіл у публичних школах, а опісля військовий вишкіл все уважався і тепер уважається у кожній культурній нації найважнішим способом забезпечення вільного розвою своєї нації, її поступу, а тим самим і поступу людства.

Лишень духове переродження, ушляхотнення бойового інстинкту, наслідування своїх національних героїв приготування себе фізичними вправами в спорті і в війську в національному дусі, віра в свої власні сили, воля до боротьби і боротьба дорогою національної революції дадуть і забезпечать поневоленій нації вільний розвиток.

НАЦІОНАЛЬНА РЕВОЛЮЦІЯ — НАЦІОНАЛІЗМ

Національна революція є, ніщо інше як прискорена еволюція⁴³). Еволюція це природній розвій звірят і народів на низькому ступіні розвою. Вони не мають свідомості. У них свідомість не розвинена. У них ум ще не розвинений. Вони посідають лишень примітивний, нерозвинений бойовий інстинкт збереження своєго власного життя, збереження життя своєго

Після інстинкту збереження раси-нації є важніше від збереження одиниці. Нахил до ссаня, з яким дитина приходить на світ, є даний не розумом, а інстинктом. Всяке здорове розумування основується на інстинкті. Всяке інше розумування є неприродне, звихнене й шкідливе для нації. Про інстинкт часом говорять як про “прочуття”, “віру”, “здоровий розум” або “надхнення”. Всі вони є основані на природніх нахилах вроджених людині—на інстинктах.

Цілий поступ людства є вислідом еволюції інстинктів, що появляється з початку малою свідомістю, а опісля більшою свідомістю. Всяка свідомість є основана на інстинктах. Кожний здоровий ум є оснований на інстинктах. Біологічно ум нинішнього чоловіка включає уми всіх його предків. Після “біологічної безмертності” предки живуть у нас з прикритими пам'ятями і впливами. Після біологів кожний з нас має вже міліоны літ.

Нація є витвором еволюції. Члени одної нації мають відмінний ум, думають і відчувають інакше від членів другої нації. Лишенъ своя вільна і соборна держава може забезпечити вільний розвій своєї нації.

Інстинкти є все підставою моралі, підставою релігії, підставою розуму і підставою щастя нації. Є вони питомі даній нації. Природа дала їх для добра і розвою нації. Нація є витвором природи і якщо нація хоче жити і розвиватися мусить повинуватися інстинктам природи. Інстинкти разом зо свідомістю основаною на цих інстинктах є хребтом розвою нації.

Інстинкт—природній нахил, що дає природа, і нахил—що одиниця набуває за своєго життя через виховання та свідомість членів нації, є тими чинниками, що забезпечують вільний розвій нації. Мусить бути свідомість інстинкту. Інстинкт дістає світло від свідомості, а свідомість дістає світло від інстинкту. Знання є поширення свідомости основаної на інстинктах в ми-нувшину, теперішність і будучину.

Без бойового інстинкту немає життя. Бойовий інстинкт є есенцією⁵⁵) життя ушляхотнена ідеалом вільного розвою всієї нації у своїй самостійній і соборній державі, що веде дорогою революції до здійснення і забезпечення добра своєї нації, а посередньо й добра цілої людськості.

Нерозвинений і неушляхотнений бойовий інстинкт заховує при житті одиницю і його родину. Інстинкт розвинений і ушляхотнений ідею вільного розвою нації, витворює розуміння обовязку і дорогою революції веде до утворення своєї самостійної і соборної держави. Націоналізм питомий поневолений нації творить державу питому душі поневоленої нації.

Націоналізм стоїть вище соціалізму. Коли соціалізм руководиться лишень інстинктом у його примітивній формі, націоналізм руководиться розвиненим і ушляхотненим інстинктом і думанням основаним на ньому.

ПРИРОДА ДАЄ БОЙОВИЙ НАХІЛ, ЩОБ ЗБЕРЕГТИ РАСУ (НАЦІЮ)

Природа дала людині всі інстинкти для її власного добра і для добра нації. Інстинкт злуки, так у звірят як і людей, є даний для “злуки однакових для безпеки і для товариства”. Держава є для “злуки однакових для безпеки і для товариства”, для нації, для вільного розвою нації. Інстинкт наслідування у національно свідомих народів веде до наслідування своїх геройів. Він помагає націоналізмові в національно свідомих народів. Інстинкти помагають творенню національної традиції. Під час коли інстинкт є вроджений традиція твориться передаванням умом до ума, поколінням поколінню.

Бойовий інстинкт, свідомість і ум є витвором одного і того самого процесу⁵³)—еволюції. Зародки одиниці “думають про расу”, “думають” про націю. Це пояснює чому одиниця у здорових і свідомих народів нищить себе для добра нації. Інстинкт підсвідомо веде до цілі. Так як, після біологів⁵⁴) всі клітини в людському тілі спільно працюють для одного організму⁵⁴) так у нації всі її одиниці спільно працюють як для нації-цілости. Так як в людському тілі клітини чи органи⁵⁴) підсвідомо працюють для цілого організму, як наприклад ділання серця, нирок, легенів і т. д., так у нації інстинкти підсвідомо працюють для цілости, для нації. Всі інстинкти виходять з одного, є вислідом одного, а це волі, еволюції. Всі вони є для добра раси, для добра нації. Всі вони не розумово, а підсвідомо ділають для добра нації. Розумовість не основана на інстинкті дбає лишень про свої власні інтереси, а не про інтереси нації.

па) хотів створити сильну владу гетьманську, оперту на відданій її старшині, піднести особу гетьмана високого в очах громадянства і народу й заступити розномисленність демократичного устрою однодушністю монархії обєднаної в особі гетьмана. На це й пішли двадцять літ панування Мазепи. Але коли настав час, не зважився старий гетьман сміливо й відкрито покликати Україну до повстання... Він все чекав, мудрував до останньої хвилі". З повищих слів бачимо, що всякі хитрування або розумування не оперти на інстинкті та брак революційного духа не ведуть до добра Нації.

В житті українського народу допіру по недавніх визвольних змаганнях та минулих і сучасних геройських революційних починах поширився ідеал "Нація понад усе", поширилася свідомість бойового інстинкту в його ушляхотненій формі, поширився дух революційності. Це, що другі культурні нації розуміли вже давно зрозумів тепер і український народ. Він зрозумів, що лише в розвиток, регулювання і ушляхотнення бойового інстинкту ідеалом вільного розвою, дорогою духового фізичного переродження при помочі спортів в своїму дусі, плеканням традиції визвольних змагань у своїх власних в націоналістичному дусі ведених школах, звичайних та військових, церквах та інших інституціях зможе він осягнути і забезпечити свій вільний розвій у своїй самостійній і соборній державі. Український народ зрозумів, що лише в плеканням революційного духа зможе він позбутися хитрування, мудрування, трусливости вагання, покори, рабської "моралі" і "законости" вщіплених в нього пануючими націями.

Лишень геройські діла для своєї нації і наслідування цих діл при помочі інстинкту наслідування вилічить Українську Націю з її духового звихнення. Шанування революційних актів сучасних українських героїв та вщіплювання ідеї національної революції в молодь прискорить духове і фізичне відродження. Спорт і військовий вишкіл переродить націю фізично. Так духово й фізично підготована Українська Нація буде готова прискорити свою еволюцію. Революція для поневоленого народу є конечна. Що більше вона є конечна і для здоровля цілого людства. Томас Джейферсон, президент Сполучених Держав Америки, так говорив про революції: "Я тверджу, що маленька революція час від часу є добра річ і конечна в полі-

СВІДОМІСТЬ ВИЩОСТИ ІНТЕРЕСІВ НАЦІЇ

“Без своєї власної батьківщини людина не має імені, права ані вступу до товариства народів. Такий нарід є байстрюком людскості” — МАЦІНІ.

До недавніх визвольних змагань Української Нації за забезпечення свого вільного розвою у своїй самостійній і соборній Державі своєю власною силою, силою національної революції і силою війни, Українська Нація не розвинула була у себе віри у свої власні сили, не мала розвиненої свідомості національного духа, свідомості єдності всього українського народу, свідомості бойового інстинкту. Допіру недавні визвольні змагання освячені українською кровю не за чужі, польські чи московські, а за свої власні інтереси, за інтереси соборної і самостійної Української Держави, збудили в українському народі цю свідомість. Від цього часу свідомість бойового інстинкту щораз більше зростає. Інтереси нації стають вище від всіх інших інтересів. Брак свідомості вищості інтересів нації по над усе, що так багато разів доводив нас до підбиття другими народами та припинював наш вільний розвій, уступив місце свідомости “Нація понад усе”, заповнився ідеєю українського націоналізму.

Завдяки недавнім визвольним змаганням Українського Народу та сучасним геройським ділам українських бойовиків на корінних землях України та націоналістичним ідеям “Нація понад усе”, український нарід вже не повторить своїх історичних помилок. Брак цієї ідеї припиняв розвій Української Нації і за часів найкращих її синів в минувшині. Помимо своєго геройства і посвяти для народу одні з них не опирались на свої власні сили, другі не ставили інтересів Нації вище понад усе. Навіть такі визначні мужі українського народу, як незабутній Богдан Хмельницький і славний Іван Мазепа, робили помилки на цьому полі. Український історик, Михайло Грушевський, пише: “Хмельницький мав великий політичний і державний талан, без сумніву любив Україну і відданий був її інтересам. Але він занадто хитрував і мудрував і більше дбав, як я вже сказав, про помочі заграницні ніж про те, щоб розбудити силу і витривалість, свідомість і завзяття у власному народі”. Після цього самого українського історика і знавця душі Українського Народу і його колишніх провідників “Він (Іван Мазепа)

збудив у собі свідомість бойового інстинкту, а раз збуджений бойовий інстинкт у здоровому народі важко припинити. Свідомість національного духа і свідомість бойового інстинкту захопила так інтелігенцію як і маси Української Нації. Українська націоналістична преса на корінних землях України і на еміграціях, цей найкращий чинник чуйності Нації, впливає на вироблення національної свідомості, свідомості єдності, своєї власної сили, бойового інстинкту та його ушляхотнення для добра Нації.

Журнали і твори новітньої української літератури основані вже на умі й на моралі свого власного Народу щораз більше ширять і поглинюють ідею українського революційного націоналізму між усіма верствами українського народу.

Раз збуджений український революційний націоналізм шукає для себе духової поживи і в прикладах других націй, що скорше як ми зуміли дорогою перевиховання й революцією здобути й забезпечити собі вільний розвиток. В літературі всіх культурних націй є багато розвідок, історичних і наукових дослідів над питаннями бойового інстинкту й національної революції. Український нарід вже читає, сам себе переховує та вже, перший раз в своїй історії, зробив вільний вибір ідеалу Самостійної і Соборної Української Держави, що йому дасть і забезпечить його вільний розвій.

тичному світі, як буря у фізичному... це конечний лік для оздоровлення організму влади... Боже борони, щоб ми коли були двадцять літ без такого повстання”.

Так думають і роблять нації на високому ступіні правдивої культури, основаної на інстинкті. У них нема “культури”, яку ще тут то там деякі ще не вимерлі наши “реальні політики” й “батьки”, “стопроцентові” та “самостійні” групи ще духовно невилічених членів Української Нації пробують заціплювати українському народові. Вони даліше ради “жолоба” й партійних інтересів через незнання і засліпленість проповідують “мир”, “любов близького”, “угодовство з ворогом”, “мудрування”, “хитрунство” і закриваючись загальнонародними інституціями, як рідними школами, й церквами, коштом Нації забезпечують вільний розвій... своєго власного жолудка. Після них українцям під Польщею нема кривди. Вони питаютъ “чи українцям під Польщею кривда?”. Для них напад українських революціонерів на пошту на корінних землях України під Польщею є те саме, що напад бандитів на пошту в такій культурній і вільній державі, як Канада⁵⁶). Вони кажуть, що одні й другі такі самі бандити. Уживають в своїх “писаннях” навіть слів, котріх уживає польська прокураторія в переслідуваннях і судових розправах проти українських революціонерів. Другі, національно рівно ж несвідомі, звихнені російським большевизмом, у своїх передсмертних судорогах прозивають українських національних революціонерів тими ж самими словами, що й московські большевики—контрреволюціонерами, жовтоблакитниками. Треті “надихнені” ідеєю “самостійної України в союзі з російською монархією” у своїх виступах проти українського революційного націоналізму рівно ж уживають термінів своїх “союзників”. У всіх них є духове споріднення з ворожим духом, а не своєї власної Нації. Всі вони “розуміють” і “хитрують” і “з тактичних зглядів” тримають з ворогами Української Нації в наступі на український революційний націоналізм. У них “розумування” не опирається на інстинкті. Вони не дістають світла від природи, від інстинкту. Їхне “розумування” є “самостійне”. Воно не дбає про інтереси нації, а про їхні власні.

Однак український народ, вже зрозумів свої історичні помилки й старається їх направити та більше не робити. Він

виховання—старання зробити хирлявих людей сильними при помочі тілесних вправ; фізичне підготування—старання зробити людей тілесно сильними, щоб могли виконати якесь завдання.

- 12) Бойовий інстинкт—природній, несвідомий потяг до боротьби.
- 13) Психолог—людина, що досліджує людську душу, що вміє пізнавати характер чоловіка; психологічний—що стосується до психології, душевний.
- 14) Педагог—той, що виховує; учитель.
- 15) Біологічний(—но)—що відноситься до живих творів природи; біолог—людина, що досліджує живі твори природи.
- 16) Нормально—правильно.
- 17) Енергія—запас сили, сила, охота до праці.
- 18) Акція—чинність, діяльність, робота, дія.
- 19) Раса—порода людей; племя, що сильно відрізняється від інших племен; народність.
- 20) Мораль—правила совісного взаємовідношення між людьми; наука про те, як люди повинні ставитися одні до інших; моральний—що вважається за добрий у відношенні до інших, совісний,
- 21) Ідея—думка; розуміння про якусь реч; головна, провідна думка.
- 22) Герой—людина, що доконала якогось величезного діла; героїзм—доконання чогось великого, сміле діло; геройський—що відноситься до героя або до його діла.
- 23) Ризико—непевна або небезпечна проба; ризикувати—відважитися на непевне діло.
- 24) Суб'єктивізація бойового інстинкту—спрямовування бойового нахилу проти себе самого.
- 25) Часописи доносять, що польська влада видала недавно розпорядок, щоб “Соколі” й “Луги”, що не пішли під її контролю давніше, до 1 червня 1935 р. змінили свої статути. Це на те, щоб їх розвязати або дистати у свої руки та в той спосіб не допустити до зросту української сили.
- 26) Зареагувати—не всидіти тихо, виступити проти чого.
- 27) Варварський—дикунський, жорстокий; варварські часи—часи безправства, дикунства.

П О Я С Н Е Н Й

- 1) Принціп—провідна думка; те, що складає суть і внутрішню основу чого-небудь.
- 2) Національна держава—держава заселена тільки одною народністю, що не включає в собі земель переважно заселених іншими народами, наприклад: теперішня Німеччина.
- 3) Територія—певними межами визначений простір землі, що належить до якоїсь держави, народу, тощо; земля, країна, округа.
- 4) Ідеал—те найкраще, бажане, до чого ми наблизитися хочемо, чого домагаємося, але ніяк не досягнемо; недосяжна вимріяна річ; наприклад: всесвітнє братерство людей.
- 5) Філософія—життєва мудрість звязана з певним світоглядом; наука, що хоче дійти, що таке світ видимий та духовий, дійти до кореня всякого знання.
- 6) Евентуальний—випадковий, можливий; евентуально—можливо, на всякий випадок.
- 7) Система—лад, порядок; уміле упорядкування принадежних або подібних до себе річей в одну цілість.
- 8) Націоналізм—віра, що кожний член народу повинен стреміти до створення та збереження національної держави свого народу; шанувати й любити його самого і всі його духові й матеріальні надбання: мову, звичаї, землю, що він заселює, тощо; бажати йому й працювати для його розвитку, сили й добра та боронити його перед чужими, ворожими народами навіть з добровільною посвятою власного життя; націоналіст—людина, що перенялася націоналізмом і переводить його в життя.
- 9) Активний—чинний, діяльний, рухливий.
- 10) Пацифізм—віра в можливість мирного співжиття всіх людей на світі й змагання довести до нього; невоєвничість, миролюбність; пацифіст—дуже миролюбна людина; пацифістичний(-но)—дуже миролюбний(-но); пацифістичне виховання—виховання в дуже миролюбному дусі, щоб звихнути або приспати бойовий нахил.
- 11) Фізичний(-но)—тілесний(-но); фізична руханка—руханка, що має на цілі розвиток тіла, що робить його сильним і витривалим; фізичні вправи—тілесні вправи; фізичне пере-

пи, кляси, людини; гл. ч. 7.

- 47) Демагогія—уживання підлещування, підступу, пустих слів, брехні та використовування низьких інстинктів і темноти, щоб приподобатися недумачому загалові людей та діпнати якоїсь особистої цілі.
- 48) Це сталося на зізді членів Інститута ім. М. Грушевського в Едмонтоні.
- 49) Теорія—плян, думка, міркування неперевірені на практиці, що їхня правдивість недоказана.
- 50) Школа пацифістів—гурт вчених людей, що мають однаковий погляд на пацифізм.
- 51) Аристократія—найвища суспільна кляса; висока родова шляхта; великопанськість; правління такої кляси.
- 52) Суверенність—верховна влада; державна незалежність.
- 53) Процес—коли щось діється.
- 54) Організм—жива істота, як цілість; орган—частина живої істоти, що виконує якусь чинність, наприклад: очі, серце; часопис.
- 55) Есенція життя—суть життя; все істотне, головне в житті.
- 56) Таке порівнання зробив “Український Голос” (Вініпег), коли писав статті з нагоди нападу на пошту в Городку.

Для кращого обзнайомлення з тим, про що пищеться в цій книжечці, радимо читати такі книжки й статті в журналах в українській мові:

Дмитро Донцов. **Націоналізм.** Львів 1926.

Михайло Грушевський. **Ілюстрована Історія України.**

Дмитро Донцов. **Маса й провід.** Львів 1930.

Б. Дніпрянський. **Революція національна й пролетарська.** (Розбудова Нації, дальше зазначено: РН, січень—лютий 1929).

Б. Дніпрянський. **Проблема української великороджавності й будучина східної Європи.** (РН, січень—лютий 1931).

Др. М. Масюкович. **Підстави розвитку нації.** (РН, листопад—грудень 1931).

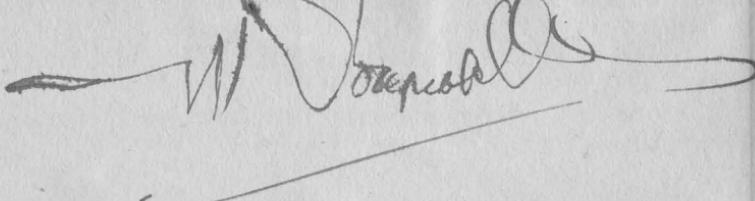
Інж. М. Сціборський. **Передпосилка національної революції.** (РН, липень—серпень 1932).

- 28) Дипломатія—уміння провадити зносини з чужими державами; полагоджування спірних питань через переговори; часом: крутійство.
- 29) Період—протяг часу, по якому вертає те саме явище; доба.
- 30) Стадія—стан положення, ступінь в розвитку чого-небудь.
- 31) Універсальний—всесвітній, всебічний, загальний.
- 32) Генерація—покоління; рід; люди що живуть більш-менш в одному часі; коло 30 літ.
- 33) Результат—наслідок чого-небудь, вислід, висновок.
- 34) Автономія—право недержавної нації порядкувати самій своє життя, головно культурне, почасти економічне й політичне; самоуправа.
- 35) Матеріальний—зроблений з якоїсь матерії, дійсний, не-духовий.
- 36) Сконцентрування—зібрання до купи, скупчення, згущення.
- 37) Авторітет—повага звязана з впливом на других, наприклад: авторітет провідника.
- 38) Примітивний—первісний, простий, невмілий.
- 39) Фраза—слова, що в них є неповна або неясна думка; слова без змісту, думки; нешири слова.
- 40) Символ—знак, ознака, образове представлення якоїсь речі.
- 41) Реальні політики—так назвали себе деякі українські політики, бо ніби то вони ведуть політику, оперту на дійсних основах, не на теоріях; та поправді вони і їхня політика далекі від дійсного життя.
- 42) Партийництво—дроблення на партії; нахил у членів партії не бачити нічого більше поза партійними справами та ставити їх вище від усього, що дуже шкодить загально-народнім справам.
- 43) Еволюція—повільний розвиток без переворотів або наглих перемін (революцій); еволюційний спосіб—спосіб повільного розвитку.
- 44) Плятонізація бойового інстинкту—старання не примінювати бойового нахилу житті, щоб він не переходив в діло, а оставався тільки духовим переживанням.
- 45) Компроміс—порозуміння з противником досягнене через уступки; приспособлювання до обставин ухиляючись від особистих переконань.
- 46) Ідеологія—система думок і змагань якоїсь суспільної груп

- Дмитро Донцов. **Єдине, що є на потребу.** (Літературно-Науковий Вістник, дальше зазначено: ЛНВ, 1930).
- О. В. **Дмовський і українське питання.** (ЛНВ, жовтень 1930).
Характерник. **Пляни Москви щодо України.** (ЛНВ, лист. 1930).
- П. Гаразд. **Психольгія фашиста.** (ЛНВ, грудень 1930).
- Н. Грицюк. **Основні помилки марксизму.** (ЛНВ, січень 1931).
- Др. К. Чехович. **Початки української нації.** (ЛНВ, квітень 1931).
- Д. Д. **Нині і вчора.** (ЛНВ, березень 1931).
- Дмитро Донцов. **Совітська молодь і ми.** (ЛНВ, січень 1933).
- Дмитро Донцов. **Партія чи орден.** (ЛНВ, лютень 1933).

В англійській мові:

- Pierre Bevet. **The Fighting Instinct.** 1923.
- George Chatterton-Hill. **The Philosophy of Nietzsche.** 1912.
- Herbert Leslie Stewart. **Nietzsche and Ideals of Modern Germany.** 1915.
- John E. E. Dalberg-Acton. **The History of Freedom and Other Essays.** 1909.
- Ernest Barker. **National Character and Factors in Its Formation.** 1927.
- Friedrich Nauman. **Central Europe.** 1917.
- F. M. Taussig. **Principles of Economics.** 1912.
- Charles A. Beard. **The Economic Basis of Politics.** 1916.
- W. D. Lighthall. **The Person of Evolution.** 1930.
- John Spargo. **The Psychology of Bolshevism.** 1919.
- Thomas Jones. **Mazzini's Essays.** 1912.
- Bolton King. **The Life of Mazzini.** 1911.
- Pitt Gobbet. **International Law, War and Neutrality, and Peace.** 1924.
- J. B. Bury. **The Idea of Progress.** 1920.
- Edward Meade Earle. **American Mission in the Near East.** (Foreign Affairs, subsequently marked: FA, April 1929).
- Alexander M. Carr-Saunders. **Biology and War.** (FA, April 1929).
- Paul Milukov. **Masaryk.** (FA, April 1930).
- Nicholas Roosevelt. **Philippine Independence and Peace in the Pacific.** (FA, April 1930).
- Paul Scheffer. **Stalin's Power.** (FA, July 1930).
- Louis Pierard. **Belgium's Language Question: French vs. Flemish.** (FA, July 1930).
- John Magruder. **The Chinese as a Fighting Man.** (FA, April 1931).
- Paul Scheffer. **Hitler: Phenomenon and Portent.** (FA, April 1932).
- Harold J. Laski. **The Position and Prospects of Communism.** (FA, October 1932).
- Count Carlo Sforza. **The Fascist Decade.** (FA, October 1932).

М. Олесько